

ZARZĄDZENIE Komisarza Demobilizacyjnego

dla obszaru woj. pomorskiego, miasta i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów Szubińskiego i Wyrzyskiego,

z dnia 12 czerwca 1936 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 22, 25, 27 i 28 maja oraz 6 czerwca 1936 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle budowlanym na terenie miasta wielkiej Gdyni.

Na podstawie § 23 rozporządzenia o przyjmowaniu i wydalanu robotników podczas okresu demobilizacji gospodarczej z dnia 3 września 1919 r. (Dz. U. Rzeszy str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo - Rozjemczej w Gdyni z dnia 22, 25, 27 i 28 maja oraz 6 czerwca 1936 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle budowlanym na terenie wielkiej Gdyni nadaję moc obowiązującą, poczynając od dnia 6 czerwca 1936 r. Tekst orzeczenia podany jest w załączeniu do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Komisarz Demobilizacyjny:

(—) Inż. Henryk Zagrodzki.

Załącznik do zarządzenia Komisarza Demobilizacyjnego z dnia 12 czerwca 1936 r. (poz. 256).

ORZECZENIE:

Komisja Pojednawczo - Rozjemcza w Gdyni ustanowiona rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50/35, poz. 331) działając na podstawie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbioro-

wych, wydziałach robotniczych i pracowniczych, oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) w celu załatwienia zatargu w przemyśle budowlanym na terenie miasta wielkiej Gdyni na posiedzeniach w dniach 22, 25, 27 i 28 maja, oraz w dniu 6 czerwca 1936 r. w lokalu Inspektoratu Pracy 60-go Obwodu w Gdyni, w składzie ustalonym zgodnie z § 15 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych, oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456)

Przewodniczący:

p. Inż. Józef Helbrecht,
Inspektor Pracy 60 Obwodu,

Ławnicy ze strony pracodawców:

p. Inż. Stefan Strokowski, ławnik stały,
p. Józef Skarżyński, ławnik stały,
p. Franciszek Guttman, ławnik niestały.

Ławnicy ze strony pracobiorców:

p. Jan Cichoński, ławnik stały,
p. Jan Tuska, ławnik stały,
p. Kazimierz Werner, ławnik niestały;

w obecności następujących uczestników zatargu ze strony pracodawców:

1) Związek Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni Stowarzyszenie zarejestrowane w osobach:

p. Inż. Kazimierza Krzyżanowskiego, prezesa Związku,
p. Inż. Aleksandra Bohomolca, vice-prezesa Związku,
p. Inż. Jana Smidowicza, vice-prezesa Związku oraz
p. Józefa Kunerta — syndyka Związku.

ze strony pracobiorców:

1) Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okręg Gdynia w osobach:

p. Teodora Zielińskiego — Sekretarza Okręgowego Związku,
p. Piotra Kosa,
p. Jana Gierszowskiego.

2) Z. Z. Z. Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego w Polsce — Oddział w Gdyni w osobach:

p. Józefa Morawskiego — Sekretarza Związku,
p. Józefa Radkowiaka,
p. Franciszka Bielicy,
p. Jana Jackowskiego,
p. Stanisława Bażanta.

3) Związek Robotników i Rzemieślników Z. Z. P. Sekretariat Gdynia w osobach:

p. Jana Dolińskiego — Sekretarza Okręgowego Związku,
p. Stanisława Olszewskiego,
p. Sylwestra Siwderskiego,
p. Konrada Łackiego;

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu głosów stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić strony prowadzącej spór do ugody, na podstawie §§ 25 i 27 dekretu z dnia 23.XII. 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych, oraz o rozjemstwie w zatargach pracy, (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) wydaje następujące orzeczenie:

§ 1.

Zakres działania umowy i stawki płac za godzinę:

Ustala się na terenie miasta Wielkiej Gdyni dla robotników budowlanych oraz robotników zatrudnionych w przedsiębiorstwach: budowlanych,

murarskich, ciesielskich, betonowych, żelbetonowych, oraz robót ziemnych minimalne stawki płac za godzinę w następujących wysokościach:

1. Murarz, Ciesla (przy robotach związanych i szalerskich) Zbrojarz samodzielnny. Przewodnik przy robotach betonowych . . . 1.20 zł
2. Szaler (pomocnik cieśli przy robotach szalerskich, wykonywujący samodzielnie szalowanie) . . . 1.00 zł
3. Tragarz cegły, wapna i betonu i Maszynista przy obsłudze maszyn . . . 0.90 zł
4. Robotnik zatrudniony przy wyrobach cementowych, Pomocnik Zbrojarza i Pomocnik szalerski . . . 0.75 zł
5. Robotnik budowlany . . . 0.70 zł
6. Robotnik przy robotach ziemnych . . . 0.65 zł
7. Robotnik powyżej lat 18 do 20 lat . . . 0.60 zł.

§ 2.

Dodatki specjalne do stawek za godzinę:

Ustala się specjalne dodatki do minimalnych stawek płac przy niżej wymienionych pracach w następującej wysokości:

- a) przy trudniejszych pracach murowych lub tynkowych, jak np. licowanie ozdobne ścian licówką, murowanie filarów wielobocznych, murowanie trudniejszych sklepień, ciągnięcie i gierowanie ozdób architektonicznych, szablatury, tynki szlachetne, samodzielne ustawianie futryn i t. p. . . 10%
- b) przy tynkowaniu ścian wewnętrznych filcowanych i zwykłych zewnętrznych . . . 5%
- c) przy robotach morskich, wodnych, o ile pracownik pracuje w wodzie . . . 10%
- d) przy wykonywaniu smarowania materiałami izolacyjnymi palcami (jak np. carbolinum) . . . 10%
- e) przy pracach w studniach i szachtach na głębokości ponad 5 metrów . . . 10%
- f) przy pracach na wysokości ponad 25 metrów . . . 10%

§ 3.

Praca akordowa:

Na wypadek stosowania przy robotach budowlanych systemu akordowego stawki jednostkowe za pracę w akordzie powinny być obliczone w taki sposób, aby zarobek ogólny robotnika akordowego był co najmniej o 25% wyższy od płacy dniówkowej robotnika odpowiedniej kategorii.

§ 4.

Stawki płac za okres bezumowny:

Stawki płac za czas bezumowny, t. j. od dnia 15 marca 1936 r. do dnia 5 czerwca 1936 r. winny być obliczone i wypłacone przez pracodawców objętych niniejszym orzeczeniem według stawek ustalonych przez orzeczenie arbitrażowe z dnia 6 listopada 1933 r.

§ 5.

Wypłata zarobków:

Wypłata zarobków dokonywuje się nie rzadziej niż co dwa tygodnie w środe bezpośrednio po ukończeniu pracy i na miejscu wykonywania pracy.

Każdy pracownik winien otrzymać książeczkę obrachunkową, niezależnie od ilości zatrudnionych robotników u pracodawcy.

§ 6.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników:

Z prawa pierwszeństwa w przyjmowaniu do pracy korzystają w pierwszej linii pracownicy

miejscowi, zaś przy koniecznej redukcji zwolnieniu podlegają pracownicy pozamiejscowi.

Przy zwolnieniu pracowników, którzy pracowali u pracodawcy co najmniej trzy tygodnie, cieśle i murarze otrzymują $\frac{1}{2}$ godziny na uporządkowanie narzędzi.

§ 7.

Interwencja Związków:

Związki występujące jako strony w niniejszym orzeczeniu mają prawo i obowiązek wzajemnej interwencji w wszelkich sprawach, powstałych na tle niniejszego orzeczenia.

§ 8.

Zrzeczenie się pretensji:

Przy zwolnieniu pracownika z pracy i podpisaniu przez niego oświadczenia zrzekającego się wszelkich pretensji do przedsiębiorcy oświadczenie to nie może mieć wpływu na wysokość wynagrodzenia, z chwilą gdy dany pracodawca wynagradzał go poniżej stawki przewidzianej w niniejszym orzeczeniu.

§ 9.

Postanowienia ogólne:

Orzeczenie niniejsze zastępuje z mocy samego prawa wszelkie postanowienia umów zbiorowych bądź już zawartych bądź też mających być zawartymi w przyszłości, których postanowienia byłyby mniej korzystne niż postanowienia orzeczenia niniejszego.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla robotnika niż przewiduje orzeczenie są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 10.

Termin ważności umowy:

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dn. 6.VI. 1936 r. do dnia 5 czerwca 1937 r.

§ 11.

Komisja Pojednawczo - Rozjemcza wzywa strony aby w terminie do dnia 9 czerwca 1936 r. oświadczyły, czy orzeczenie rozjemcze przyjmują. Na tem orzeczenie zakończono.

Przewodniczący
Komisji Pojednawczo-Rozjemczej
w Gdyni:
(—) *Inż. Józef Helbrecht*
Inspektor Pracy 60 Obwodu.

Ławnicy ze strony pracodawców:

(—) *J. Skarzyński*
(—) *St. Strokowski*
(—) *F. Guttmann*

Ławnicy ze strony pracobiorców:

(—) *Cichocki Jan*
(—) *Tuska Jan*
(—) *K. Werner*

Gdynia, dnia 6 czerwca 1936 r.